

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

Miljøverndepartementet
Avdeling for naturforvaltning
Postboks 8013 Dep.
0030 Oslo

Vår ref: 514.0

Deres ref:

Hvalstad, den: 30.09.13

Forvaltningsområdet for ynglende ulv - høringsvar til forslag til endring i rovviltforskriften

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) viser til høringsbrev av 14.06.13 vedrørende forslag om endring i rovviltforskriften når det gjelder forvaltningsområdet for ynglende ulv.

Kommentarer til avgrensingen av høringstema

MD viser i sitt høringsbrev til ulvesoneutvalget var delt i sine konklusjoner og anbefalinger og tar utgangspunkt i det som beskrives som de tre hovedkonklusjonene fra ulvesoneutvalget.

NJFF mener det blir feil av departementet ikke å høre eksplisitt på flere alternativer enn de tre hovedalternativene fra ulvesoneutvalget. Vi opplever det som et forsøk på å snevre inn debatten omkring ulvesonen. Departementet signaliserer dermed at spørsmålet om vi fortsatt skal ha et geografisk avgrenset forvaltningsområde for ulv eller ikke, allerede er avsluttet og konklusjonen dratt. NJFF kan ikke se at det verken er en god eller akseptabel måte å gjøre dette på. Å evaluere en ulvesone bør også innebære en reell vurdering av om sonen bør bestå eller avvikles. Det er ikke tilstrekkelig å gjøre en vurdering av hvorvidt ulvesonen skal bestå som i dag eller om det er hensiktsmessig å foreta noen mindre geografiske eller andre former for justeringer av dagens sone.

NJFF velger derfor å ta utgangspunkt i at spørsmålet om ulvesonen skal bestå eller ikke, fortsatt er et tema hvor man ikke har konkludert, og som både bør og kan kommenteres.

NJFF sier nei til ulvesonen

NJFF støtter ingen av de tre omtalte hovedalternativene fra konklusjonene til ulvesoneutvalget.

NJFF går inn for at ulvesonen oppheves, og at rovviltforskriften endres i samsvar med dette. Framtidig forvaltning av ulv bør ta utgangspunkt i en aktiv forvaltning av familiegrupper i tråd med fastsatte nasjonale bestandsmål. Grenseflokker som

har 50 % eller mer av sine leveområder på norsk side, må telle med i det norske bestandsmålet. Bestandsmålet bør fastsettes til 2 - 3 familiegrupper. Utover det å skjerme familiegruppene som skal inngå i bestandsmålet og eventuelt utvalgte spesielt verdifulle individer for bestanden, bør det åpnes for lisensfelling av ulv innenfor hele artens utbredelsesområde i Norge med en felles jakttid.

Begrunnelse for NJFFs standpunkt

NJFF har hatt omfattende interne prosesser rundt forvaltning av ulv. Temaet har også vært gjenstand for flere påfølgende landsmøtevedtak, og organisasjonen har en klar politikk på området som konkluderer med et nei til ulvesonen.

Dagens ulvesone er med på å sementere og forsterke konfliktene i områdene innenfor sonen. I diskusjonen omkring en forvaltningssone for ulv, har det blitt lagt vesentlig vekt på hensynet til beitenæringen, både bufe og tamrein. NJFF har full forståelse for behovet for fokus på beiteinteressene og de utfordringene som næringene opplever. Samtidig er NJFF opptatt av at også vilt-, jakt- og jegerinteressene må vektlegges når spørsmålet om ulvesonen skal opp til vurdering.

NJFF vil framheve hensynene til vilt, jakt og jegere. Vi anmoder om at departementet legger dette til grunn som en del av den videre behandling av spørsmålet om en forvaltningssone for ulv.

Hva har ulvesonen betydd for jegerne?

I ulvesonen bor det over 50 000 registrerte jegere jfr tall fra SSB. Tallet understreker at jakt er en aktivitet med stor betydning. Mange av jegerne jakter innenfor ulvesonen, noe som understreker at jakta også har en betydelig næringsmessig betydning. Hedmark er et av landets viktigste elgfylker. I jaktåret 2011 - 2012 ble det felt i overkant av 7600 elg i dette fylket.

Områdene innenfor ulvesonen har lange og rike tradisjoner med småviltjakt. Noe av det som har særmerket områdene langs svenskegrensen, er det som betegnes som «småkårsjakta» med hund. Her fant man tidligere et tradisjonsrikt miljø for harejakt og rådyrjakt med drivende hund. Denne type jakt med bruk av løs på drevet halsende hund har blitt særlig hardt rammet av den vedtatte ulvepolitikken. Det samme gjelder også for løshundjakt på elg. En betydelig andel av jakthunder tatt av ulv, har vært slike hunder.

Ordningsen med ulvetelefonen gav en viss forutsigbarhet for ulvenes bruk av revirene der man hadde radiomerkede dyr. Ulvetelefonen var aldri ment som noen form for garanti mot ulveangrep på hundene. Gjennom ulvetelefonens informasjon om alfadynens bevegelser, kunne den enkelte jakthundeier selv vurdere risikoen for å møte på ulvene i og nær opp mot ulverevirene. Erfaringene viste imidlertid at det også ble tatt hunder utenfor områdene med kjente, etablerte ulverevir.

I dag er jakt med løshund og drivende hunder i store deler av ulvesonen betydelig redusert. Tradisjonsrike jaktformer er i ferd med å forsvinne. Mange, særlig eldre jegere, har valgt å slutte fordi de ikke har vurdert som aktuelt å lete etter alternative jaktområder eller bytte til andre jaktformer.

Det handler i stor grad om livskvalitet for de som blir berørt. Dette er et viktig aspekt som må tillegges vekt. For mange er jakt en sentral del av livet og av stor betydning for opplevelsen av livskvalitet. Mange i de berørte områdene har bosatt seg her nettopp med bakgrunn i rike friluftslivstradisjoner som jakt og fiske. Bortfall av jaktmuligheter og redusert livskvalitet må tas på alvor.

NJFF vil understreke at man må erkjenne at mange som lever innenfor ulvesonen opplever det som en belastning å ha ulv i sine nærområder. Ulvesonens avgrensning kombinert med vedtaket om at det nasjonale bestandsmålet for ulv skal oppfylles innenfor sonen, betyr i praksis at de som lever i områder med ulv, opplever at de må bære belastningen over tid.

Muligheter for lisensfelling - et positivt tiltak

NJFF har vært opptatt av at bestandsregulering av store rovdyr primært bør skje gjennom kvote- og lisensfelling der vanlige jegere deltar og hvor ordinære jaktformer benyttes. Dette er et viktig element i en allminneliggjøring av jakta, og åpner for involvering og deltakelse.

Rovviltnemndene i region 4 og 5 har i sine forvaltningsplaner, i tråd med hva de er bedt om, lagt opp til en differensiert forvaltning med prioriterte områder for beitebruk og for store rovdyr. Det framgår av forvaltningsplanene at de prioriterte områder for alle de store rovdyrene, i stor grad er sammenfallende med ulvesonen. Dette gjelder særlig for Hedmark sin del. Politiske føringer tilsier at rovviltnemndene legger lisens- og kvotefelling til de områdene som er avsatt som prioriterte beiteområder i forvaltningsplanen, mens de prioriterte rovviltområdene unntas fra lisens- og kvotefelling. Det innebærer i praksis at befolkningen i disse områdene i liten eller ingen grad deltar i jakta på de store rovdyrene. En situasjon som forsterker den negative opplevelsen ytterligere.

NJFF er opptatt av at det må bli rom for å delta i lisensfelling av de store rovdyrene også innenfor disse områdene. Det er fullt mulig å skjerme de familiegruppene av ulv som skal inngå i det vedtatte bestandsmålet og eventuelle særlig verdifulle individer av ulvebestanden, kombinert med å åpne for lisensfelling i hele ulvens utbredelsesområde. Erfaringene med kvote- og lisensfelling av ulv, jerv, bjørn og gaupe har så langt vist at dette bidrar til en allminneliggjøring av de store rovdyrene, noe som ikke minst er viktig i områdene med ulveynglinger.

Viltforvaltning i områder med rovdyrpredasjon

God og oppdatert kunnskap om forvaltning av viltbestandene i områder med store rovdyr er viktig, dette gjelder også rovdyrenes predasjon på andre viltarter. Det er framskaffet mye god kunnskap om de store rovdyrenes predasjon på andre viltarter, men det er viktig å fortsatt holde fokus på å oppdatere kunnskapen og gå videre også innenfor dette området.

Innenfor ulvesonen finner vi alt fra områder med alle de fire store rovdyrene til stede til områder med ulven som den eneste av de fire store rovdyrene. For jegere og grunneiere er det uansett viktig å kunne ta utgangspunkt i kunnskap om rovviltets påvirkning på de øvrige viltbestandene i den løpende viltforvaltningen uavhengig av om man har en egen ulvesone eller ikke.

Ulvesonen og ulv utenfor sonen

NJFF gikk i sin tid imot etableringen av ulvesonen og mente at dette ikke var en akseptabel løsning. Vi understreket den gang at belastningen for de som kom innenfor en slik grense ville oppleves som alt for høy. Den geografiske avgrensningen av sonen, har medført at denne utfordringen har blitt ytterligere forsterket. Konsekvensene av en lang, smal sone er at ynglingene som skal oppfylle det nasjonale bestandsmålet i stor grad blir liggende innenfor et svært avgrenset geografisk område. Her gir mange uttrykk for at belastningen blir stor for noen få over lang tid.

Samtidig tilsier sonens geografiske utstrekning at man vil få gjentatte etableringer av revirer på grensen av og utenfor forvaltningssonen. Dette medfører situasjoner med et betydelig konfliktpotensial. Befolkningen opplever det som at den praktiske forvaltningen blir utydelig, og at viljen til å ta ut dyr utenfor ulvesonen er liten. Ved flere anledninger har en erfart at myndighetene, i forbindelse med lisensfelling av ulv, har gått inn og etablert såkalte «bufferzoner» for å hindre uttak av dyr også utenfor forvaltningssonen.

NJFF ønsker fortsatt ingen ulvesone. Det bør legges til rette for en langt mer fleksibel forvaltning av ulven innenfor rammen av det vedtatte bestandsmålet som fordeler belastningen med å ha ulv i sine nærområder. Slik NJFF tolker utspill fra blant annet ulveforsker Petter Wabakken, er dette også en farbar vei å gå sett fra et faglig ståsted. Byrdefordelingsprinsippet bør brukes aktivt i forvaltningen av ulven i et forvaltningsregime uten fastsatte sonegrenser. NJFF erkjenner selvsagt at det vil være mest ulv i områdene opp mot svenskegrensen og den svenske delen av den skandinaviske ulvebestanden. Likevel vil en sonefri løsning med en aktiv forvaltning av de familiegruppene/ynglingene som Stortinget vedtar at vi skal ha, være en løsning som langt er å foretrekke framfor dagens løsning.

Vennlig hilsen
Norges Jeger- og Fiskerforbund

Espen Søylen
Gen.sekr.